

Великого князівства Литовського з Ордою (середина XIII–XIV ст.)), *А.Любий* (Мінськ, «Татарська «війна» князя А.Ольгердовича Полоцького»), від Російської Федерації *С.Полехов* (Москва, «Про джерелознавчі цінності «Повісті про Поділля»») і *А.Масловський* (Азов, «Кочовики Донського правобережжя XIV ст. і міста Золотої Орди»), а від Молдавії – *М.Русев* (Кишинів, «Правителі карпато-дністровських земель після битви у Синіх Водах»).

Великою делегацією науковців була представлена Україна. Причому вітчизняні вчені презентували широкий ареал регіонів і наукових шкіл нашої держави: *Л.Войтович* (Львів, «Литовська політика князя Лева Даниловича»), *Ю.Довган* (Івано-Франківськ, «Еволюція воєнної тактики татар у XIV–XV ст.»), *С.Бочаров* (Сімферополь, «Битва на Синій Воді та Кримський улус Золотої Орди»), *Б.Черкас* (Київ, «Синьоводська битва 1362 р. в контексті політичної історії західних улусів Золотої Орди (Крило Мувала) під час «Великої Замятні»»), *А.Федорук* (Чернівці, «Битви на Синіх Водах (1362 р.) і на Дону (1380 р.): порівняльний аналіз воєнного мистецтва»), *О.Русина* (Київ, «Конструювання історичної пам'яті в Україні: битва на Синіх Водах»), *Я.Пилипчук* (Київ, «Сепаратизм у Золотій Орді (європейський вектор, XIV–XV ст.)»).

На жаль, незадовго перед конференцією з життя пішов відомий дослідник синьоводської проблематики Фелікс Михайлович Шабульдо. Учасники заходу вшанували його пам'ять хвилиною мовчання. Також було зачитано повний текст останньої студії Ф.Шабульда «Підсумки вивчення Синьоводської битви».

Пленарні засідання було присвячено огляду й аналізу джерел, історичній складовій та археологічним знахідкам. Конференція відзначилася плідними й подеколи доволі гострими дискусіями. Крім безпосередньо пленарних засідань організатори влаштували низку цікавих і пізнавальних екскурсій по історичних місцях Каунаса, Тракая й Кярнаве. За результатами конференції готується до видання науковий збірник.

О.Л.Оспян (КРАМАТОРСЬК)

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЛАТИНСЬКА СПАДЩИНА: ПОЛЬША, ЛИТВА, РУСЬ: ВПЛИВ ЛАТИНСЬКОЇ СПАДЩИНИ НА РОЗВИТОК ІДЕНТИЧНОСТЕЙ НА ЗЕМЛЯХ КОРОНИ ПОЛЬСЬКОЇ ТА ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО: ІСТОРІЯ, МОВА, ЛІТЕРАТУРА, МОДЕЛЮВАННЯ ЗРАЗКІВ КУЛЬТУРИ ТА МЕНТАЛЬНОСТІ»

Захід відбувся 29–30 березня 2012 р. у Флоренції. Організаторами конференції виступили кафедра античності, середньовіччя, Відродження та лінгвістики Флорентійського університету, кафедра іноземних мов і літератур Веронського університету, Польський інститут у Римі та Асоціація славістів Італії. Організаційний комітет очолили професори Марчелло Ґарцаніті (Флоренція) та Джованна Седіна (Верона). На конференцію було запрошено десять доповідачів із Польщі, України, Білорусії, Литви та Італії.

Перша секція присвячувалася питанням впливу латиномовної поезії на формування ідентичності в ранньомодерній Польщі (головував професор Луїджі Маринеллі). Загальний огляд розвитку латиномовної поезії в Польщі та Литві XVI–XVIII ст. було подано в доповіді *Войчеха Миколайчака* «Антична та християнська спадщина в латинській поезії ренесансної й барочної Польщі». *Пьотр Урбанський* у своїй доповіді «Ідентичність у неолатинській поезії єзуїтів Польщі (Сарбевський, Інєс) XVII ст.»

зосередив увагу на творах двох авторів – езуїтів Сарбевського та Інеса. Найбільш інноваційною за використаним методичним інструментарієм видалася нам доповідь *Якуба Недзведзя* «Як Вергілій конструював литовську ідентичність у XVI ст.?». Автор розповів про те, як базові сюжетні лінії та образи «Енеїди» Вергілія було використано в конструванні легенди про римське походження литвинів.

Друга секція (її роботу очолила професор Джованна Броджі-Беркофф) сфокусувалася довкола проблем впливу античних авторів на твори, написані на українських землях авторами різного походження у XVI–XVII ст. Засідання відкрила доповідь *Валентини Миронової* «Античні автори в агіографії Києво-Могилянської академії XVII ст.», яка спровокувала жваву дискусію довкола семантики «саду» («вертограду») в барочній літературі. У ході обговорення учасники заходу торкалися проблеми рецепції античної спадщини в українській барочній літературі. Доповідь *Олександра Осіпяна* «Конструювання шляхетних предків та нешляхетних сусідів: використання «Германії» й «Анналів» Корнелія Тацита в «Потрійному Львові» Ю.Б.Зиморовича у 1650-х – 1670-х рр.» було присвячено проблемі конструювання «корисного минулого». Дослідник звернув увагу присутніх на формування уявлень про минуле у ході судового конфлікту між міським магістратом та вірменською громадою у Львові, а також на те, як інтереси львівського патриціату знайшли відбиток в історичному творі Ю.Б.Зиморовича, який, своєю чергою, мав вплинути на соціальну реальність. Завершувала роботу секції доповідь *Джованни Седіної* «Мудрість гідності: поема «*Iter laureatum*» Іоасафа Кроковського». Авторка підкреслила, що поезія «києво-могилянського кола» була пов'язана з риторикою, мала ужитковий характер і виконувала соціополітичні функції (перш за все панегірики).

Засідання третьої секції відбувалося 30 березня під головуванням професора Джованни Седіної, її учасники переважно концентрували свою увагу на Великому князівстві Литовському. Першою була доповідь *Сурімаси Нарбутаса* «*Latinitas* у Великому князівстві Литовському: хронологія, особливості та сприйняття». Доповідач виокремив три періоди становлення латиномовного письменництва, освіти та книгодрукування у Литві. Друковані твори за тематикою С.Нарбутаса розподілив на три групи: 1) красне письменство (поезія, риторична проза, драматургія); 2) релігійна література; 3) твори з вільних мистецтв та підручники. Серед творів античних авторів, надрукованих у Литві у XVI–XVII ст., явним фаворитом був Цицерон, промови якого видавалися п'ять разів. Загалом у книгодрукуванні до кінця XVII ст. домінували латиномовні книжки, яких за це століття було видано авторами з Великого князівства Литовського 1175 назв, тоді як польською – 818, а литовською – лише 59. *Жанна Некрашевич-Коротка* зосередила свою увагу на латинській епічній поезії як чиннику національної ідентифікації в писемній культурі країн Центральної та Східної Європи XVI–XVII ст. У доповіді підкреслювалася роль «Енеїди» Вергілія як зразка для епічної поезії доби Ренесансу та раннього бароко, продемонстровано її вплив на глорифікацію перемог польсько-литовської зброї в XV–XVII ст. Було зазначено, що на відміну від Західної Європи, де з XVI ст. дедалі більше авторів зверталось до національних мов, у Литві епічна поезія й надалі залишалася латиномовною. *Дайнора Поцйте* звернула увагу присутніх на ранні протестантські сповідання віри у Великому князівстві Литовському та латинську спадщину, що було предметом її доповіді.

Загалом робота конференції відбувалась у творчій атмосфері, захід привернув увагу як італійських славістів, так і латиністів.